

[Hendriksen.]

af Spørgsmaalet om Danmarks Riges Grundlov — det staar i Landstingstidende Sp. 561 — følgende:

„Som danske Statsborgere er det Færingernes Pligt at vise Troskab og Loyalitet over for Danmark og at holde Rigets Grundlov, Lovenes Lov, der er Grundlaget for det hele, og denne Lov bør selvfølgelig være ens for alle Dele af Riget. Det er i hvert Fald min Mening om Sagen.“

Deraf synes jeg det klart og tydeligt fremgaar, at det ærede Medlem — hvad jeg ogsaa havde ventet af ham efter mit mangeaarige Kendskab til ham — naturligvis vil gaa ind for, at Færingerne ikke skal have Ret til at unddrage sig Værnepligten, men at det maa være saadan, at de Ofre, der kræves af den øvrige Del af den danske Befolkning, ogsaa bør kræves af Færingerne.

Den højtærede Statsminister mente ikke, min Udtalelse om, at der ikke var nogen Plan i Finanspolitikken fra dansk Side over for Færøerne, var berettiget. Jeg skal ikke opholde mig ved Ordet „Fumlerier“, som „Dimmalætting“ har brugt i den Artikel, jeg citerede, og som den højtærede Statsminister ogsaa har omtalt. Jeg anser ikke Regeringens Arbejde paa dette Omraade for at være Fumlerier, jeg har ikke stillet mig bag dette Udtryk, men jeg har givet den højtærede Statsminister Lejlighed til og Anledning til at redegøre for de Planer, som man fra Regeringens Side nærer med Hensyn til Færøerne paa det finanspolitiske Omraade. Og det var efter min Mening nødvendigt, at man fik en saadan Redegørelse. Da jeg paa mit Partis Vegne fremkom med denne Forespørgsel under 20. Januar i Aar, kendte man ikke den nu til det høje Tings Medlemmer omdelte Overenskomst, som er truffet mellem Regeringen og de færøske Delegationer vedrørende Finansordningen og Grønlands-fiskeriet. Man kendte ikke Indholdet af den, ikke Enkelthederne i den. Nu har den højtærede Statsminister omtalt disse Spørgsmaal og for sit Vedkommende sagt, at han fandt den færøske Finansplan tilfredsstillende, og at der senere — saaledes forstod jeg den højtærede Statsminister — for den høje Rigsdag vilde fremkomme Lovforslag i Overensstemmelse med de Bestemmelser, som Overenskomsten vedrører. Naar disse Forslag ligger paa det høje Tings Bord, bliver der jo Anledning for ærede Medlemmer, ogsaa for mit Parti, til at tage Stilling til dem. Men om vor Velvilje over for Færøerne og om vore

Ønsker om at gavne Færingerne mest muligt kan der billigtvis ikke diskuteres.

Jeg takker i det hele den højtærede Statsminister for de Oplysninger, der indeholdtes i den Del af hans Besvarelse af min Forespørgsel, som vedrører det finansielle Spørgsmaal. Sikkert er det jo, at man ikke i den høje Rigsdag hidtil har haft Lejlighed til at blive bekendt med Regeringens Synspunkter paa dette Omraade.

Den højtærede Statsminister omtalte ogsaa udførligt Skolesproget, som vel var det Spørgsmaal, der gav „Dimmalætting“ Anledning til at rette det for omtalte meget voldsomme Angreb paa Regeringen. Den højtærede Statsminister gjorde Rede for den Ændring, der fandt Sted i Skoleanordningen den 12. December 1938. Det er dog i hvert Tilfælde faktisk, at denne Ordning har medført, at Dansk ikke mere kan siges at være Rigssprog i Folkeskolen i samme Betydning som hidtil. Den højtærede Statsminister sagde, at Regeringen ikke vilde være med til en uretfærdig Sprogtvang, og han gik ud fra, at man ikke fra dansk Side vilde gaa med til at undertrykke et Sprog. Nej, det er der sikkert ingen Dansk, der vil, jeg vil det i hvert Fald ikke, og mit Parti vil det heller ikke, men der er et saare langt Skridt fra at undertrykke et Sprog og til at nægte Dansk at være Rigssprog i det paagældende Amt. Intet Parti i Danmark har Ønske om at undertrykke Færøsk, naturligvis skal Færingerne lære Færøsk, men Dansk bør være Rigssproget, og det vil ogsaa være det klogeste og rigtigste, for Færingerne kommer nu engang ikke langt væk fra Færøerne med Færøsk, hvorimod de, hvis de kan tale og forstaa Dansk, kan bevæge sig i adskillige Lande.

Den højtærede Statsminister sagde, at den Ændring, der fandt Sted, blev foretaget for at imødekomme et Ønske fra Lagtingets store Flertal. Jeg synes nu ikke, det er Lagtinget, der skal afgøre et saadant Spørgsmaal, eller at det er Lagtingets Synspunkter, der skal lægges til Grund for et saadant Spørgsmaals Afgørelse. Lagtinget fremtræder jo paa Grund af lokale og personlige Grunde som noget helt andet end den Repræsentation, som er den færøske Folkeviljes egentlige Repræsentation, nemlig Repræsentanterne i Danmarks Rigsdag. Hvis de to Rigsdagsmænd, der repræsenterer Færøerne i Danmarks Rigsdag, er enige med den højtærede Statsminister og den høje Regering i det, der her er sket, nu vel, saa ligger Sagen anderledes, men Færøernes folkevalgte Repræsentanter her